

Tháng Hai

Tác Giả: Lê M nh Hùng

Thứ Hai, 09 Tháng 2 Năm 2009 11:20

Tu n r i, m t tr n bão tuyết t đã đ vào th đô Luân Đôn. Trong su t ngày Th Hai m ng hai Tháng Hai, h u nh m i ho t đ ng c a thành ph lúc nào cũng b n r n này. đ u b ng ng l i. Xe bus ng i yên trong tr m, xe th không phát và b nh vi n ch nh n nh ng tr ng h p kh n c p nh t. H u h t các tr ng h c đ u đóng c a và kho ng m t n a nhân viên các công t s không đ n đ c s làm.

Nh ng có l vì v y mà ng i ta có c h i g n gửi v i thiên nhiên h n. Ch khi b m c k t trong nhà nhìn tr i tuyết xu ng ng i ta m i c m th y t i sao ng i x a l i cho tháng hai là tháng t nh t c a năm, m t kho ng th i gian tr tr i gi a mùa đông và mùa xuân. Thành ra không có gì l khi ng i Anglo Saxon th i x a g i tháng này là “tháng bùn” (mud month)

Đ i th i đ qu c La Mã, Tháng Hai là tháng cu i cùng c a năm. Cho đ n th k th 8 tr c Công Nguyên, năm c a La Mã ch có 10 tháng, t Tháng Ba cho đ n Tháng Ch p. Kho ng th i gian t cu i Tháng Ch p cho đ n Tháng Ba là m t chu i ngày vô danh c a Mùa Đông thành ra không đ c tính. Ph i sang th k th 7 tr c Công Nguyên, ng i La Mã m i thêm hai Tháng Giêng và Hai vào cho đ m t năm. N u Tháng Giêng - January - đ c l y tên t v th n “Janus”, v th n có hai b m t, m t nhìn v ãng tr c h ng v t ng lai và m t nhìn vào đ ng sau quan chiêm quá kh , bi u t ng vi c chuy n ti p gi a năm cũ và năm m i thì, Tháng Hai - February - đ c l y t ch La tinh “Februa” có nghĩa “l sấm h i”. Thành ra ngay t thu ra đ i, Tháng Hai là m t tháng đ ng i ta suy t và h i qu .

T i Anh, nh ng ng i dân b n x tr c khi ng i La Mã đ n g i Tháng Hai này b ng m t cái tên khác - Kalemonath - tháng b p c i. Đó là vì đây là giai đ n mà ng i dân h i x a g i là “th i gian đói”, khi mà h u h t nh ng th c ph m đ tr cho Mùa Đông đã b ăn g n h t trong khi Mùa Xuân còn ch a đ n. Vào lúc này, h u nh món ăn đ c nh t còn l i là b p c i vì nó là m t trong s hi m hoi nh ng món rau c có th gi đ c lâu dài. Có l vì v y mà súp b p c i đã tr thành món ăn tiêu bi u c a nhi u n c x l nh t Anh qua đ n Nga.

Tháng Hai là tháng thi u ăn. Chính vì th mà nh ng ngày ăn chay tr c L Ph c Sinh c a Thiên Chúa Giáo đ c ch n r i đúng vào trong Tháng Hai này. Ngày l Tro m đ u cho mùa chay th ng đ n đúng vào lúc mà nh ng th c ph m đ tr cho Mùa Đông đã ho c c n ho c là ph i b đi vì b h th i. S tr n l n gi a nh ng yêu c u c a tôn giáo và cu c s ng đã th hi n qua ngôn ng . T ng “Lent” trong ti ng Anh đ ch mùa chay c a Thiên Chúa Giáo có g c t ti ng Anglo Saxon c “Lencten” ám ch giai đ n này khi mà ngày m i lúc m t dài thêm và đêm ng n l i v i Mùa Xuân t i g n.

Tháng Hai

Tác Giả: Lê Mnh Hùng

Thứ Hai, 09 Tháng 2 Năm 2009 11:20

Tháng Hai thng đc coi nh là tháng nh nh t trong năm. Nhng cũng trong tháng hai này ng i ta cũng th y có nhng đ u hi u c a Mùa Xuân s p t i. M t s hoa n s m nh “snowdrops” ho c “crocus” đã b t đ u xu t hi n. T i các h ao, ch nhái đã ra kh i gi c ng Mùa Đông và b t đ u kêu tìm b n m lúc hoàng hôn xu ng.

Nhng nh tr n bão tu n này t i Anh cho th y, Tháng Hai cũng là tháng mà thiên nhiên h y còn ch n ch v i th i ti t thay đ i nh chong chóng. Đó là lý do c a huy n tho i M v ngày 2 tháng 2 - “Groundhog Day” - khi chú chu t groundhog t nh gi c ng đông và thò đ u ra kh i hang đ xem th i ti t. N u chú th y bóng mình trong ánh n ng chói chan c a Mùa Đông thì chú quay tr i và ng thêm sáu tu n n a m i tr đ y vì th i ti t nh giá s còn kéo dài thêm n a. Nhng n u chú th y tr i b mây che ph thì s tr đ y li n vì Mùa Đông s p ch m đ t.

Huy n tho i này tuy là c a M , nhng nó có g c t Châu Âu, đ c bi t là t Anh và Đ c mà nhng ng i dân di c t hai n c này đã mang sang t i M . Theo t p t c c a dân Anh thì vào ngày 2 tháng 2, ngày Candlemas, m t ngày l l n t ng ni m đ c m đ ng trinh Maria, ng i ta có th bi t tr c đ c th i ti t nhng ngày s p t i. Ca dao c a dân Anh nói:

“N u ngày Candlemas trong sáng và m, ch c ch n là Mùa Đông s còn kéo dài. Nhng n u ngày Candlemas mang gió và tuyết t i, thì Mùa Xuân ch ng bao lâu s xu t hi n.” (If Candlemas is mild and pure, Winter will be long for sure. If Candlemas brings wind and snow, Then spring will very soon show.)

N u nh nhng i tiên đoán dân dã này đúng thì Mùa Xuân ch c ch n ch ng bao lâu n a s xu t hi n.

Đ u k c c cu i cùng c a Tháng Hai này là nó ng n nh t trong t t c các tháng c a năm Âm L ch, thông thng ch có 28 ngày nhng c kho ng b n năm m t l n l i có thêm m t ngày n a g i là vào năm nhu n. Huy n tho i nói r ng Tháng Hai th i x a cũng có 30 ngày nh nhng tháng khác, nhng r i sau đó b m t đi hai ngày vì ng i ta mu n vinh danh hai v hoàng đ La Mã. Đ u tiên, Tháng B y (July), tháng th năm sau lúc b t đ u c a năm vào Tháng Ba có tên là “quintilis” (tháng th năm). Và tháng này ch có 30 ngày vì m t năm ch có 5 tháng có 31 ngày cho đ 365 ngày. Nhng khi tháng th năm này đ đ i thành “July đ vinh danh Julius Caesar thì ng i ta l y m t ngày c a tháng hai đ bù vào thành 31 ngày. Và khi tháng th sáu, “sextilis” đ đ t tên l i đ vinh danh Augustus Caesar thì ng i ta th y

Tháng Hai

Tác Giả: Lê M nh Hùng

Thứ Hai, 09 Tháng 2 Năm 2009 11:20

ch ng là Julius có 31 ngày mà Augustus là ch có 30 ngày hay sao, th là Tháng Hai là m t đi thêm m t ngày n a.

Th còn c x p x b n năm m t là n Tháng Hai là thêm m t ngày là vì m t năm - m t vòng quay c a qu đ t chung quanh m t tr i - không ph i ch có 365 ngày mà còn đ thêm kho ng 5 ti ng đ ng h n a. Thành ra đ cho kh i b sai là c v i chu k thiên văn, c m i b n năm m t là n ng i ta ph i thêm m t ngày n a. Nh ng thêm m t ngày nh v y, đ n dà là ch s và chu k thiên văn cũng sai là c đi. Thành ra đ n kho ng th k th 16, Đ c Giáo hoàng Gregory XIII đã ra là nh s a là i là ch, c 400 năm, năm nào chia ch n cho 400, thì không nhu n, t c là không thêm m t ngày cho Tháng Hai n a. Và đ kéo thiên văn và là ch s phù h p v i nhau, Đ c Giáo hoàng quy t đ nh h y đi 10 ngày trong là ch khi n năm 1582 ch có 355 ngày. Nh ng vào lúc đó, quy n uy c a giáo hoàng ch có hi u là c t i nh ng n c còn theo Thiên chúa giáo La Mã. Còn t i nh ng n c nh n c Anh, lúc đó đã chuy n sang đ o Tin Lành thì v n ti p t c là ch cũ. Ph i đ n th k th 18 n c Anh m i đ i là ch theo là ch m i. Và khi đ i là ch này thì ph i c t đi m t 13 ngày, t o ra nhi u cu c bi u tình t i Luân Đôn đòi chính ph ph i tr i cho dân chúng 13 ngày b m t đi.